

Vägledande uttalande angående advokaters ingående av agentavtal med klienter

Fråga har uppkommit om det är förenligt med god advokatsed att advokater verksamma som agenter för idrottsutövare eller artister avtalar med klienter om:

- viss avtalstid som förlängs automatiskt om avtalet inte sägs upp inom angiven tid,
- att klienten under avtalstiden inte anlitar annan agent i frågor som omfattas av avtalet vid äventyr av skadestånd,
- debitering av skäligt arvode för advokatens räkning och till stöd för denna beräkning söker vägledning i ärendets tidsåtgång och svårighetsgrad samt resultatet av dess utförande,
- för det fall skäligt arvode under avtalstiden överstiger viss procent av klientens ekonomiska bruttoersättning från avtal förhandlade av advokaten under avtalstiden advokaten förbinder sig att reducera sitt arvode till detta belopp,
- att ersättningen enligt avtalet inte är tidsmässigt begränsad till avtalstiden och
- att tvist enligt avtalet skall avgöras genom skiljeförfarande.

Styrelsen för Sveriges advokatsamfund har vid sitt sammanträde den 11 juni 2009 antagit följande vägledande uttalande.

Utgångspunkten är att advokats uppdrag som agent för idrottsutövare eller artister är advokatverksamhet.

Regeln om advokatens roll och främsta skyldigheter finns i punkt 1 Vägledande regler om god advokatsed. Av denna bestämmelse framgår att en advokats främsta plikt är att visa klienten trohet och lojalitet. Advokaten har som en oberoende rådgivare att företräda och tillvarata klientens intressen på bästa sätt, inom ramen för gällande rätt och god advokatsed. Vidare framgår att en advokat aldrig får låta sitt handlande påverkas av exempelvis tanken på egna fördelar. Detta innebär att den som vänder sig till advokat måste kunna förlita sig på att advokaten iakttar trohet och lojalitet mot klienten samt uteslutande ser till och tillvaratar klientens intressen. Det framgår även av de vägledande reglerna om god advokatsed att det arvode som advokater debiterar sin klient skall vara skäligt. Dessa förhållanden är grundläggande vid utövande av advokatverksamhet och är även av fundamental betydelse för att advokaternas ställning och förtroende upprätthålls gentemot allmänheten och i rättssamhället. Principerna om oberoende och lojalitet utgör hörnstenar i de vägledande reglerna om god advokatsed.

Ett agentavtal som under viss tid binder en klient till viss advokat kan inte anses förenligt med de ovan redovisade principerna och strider därför mot god advokatsed. Detsamma gäller villkor om automatisk förlängning av avtal. Detta gäller oavsett om villkoret förenas med skadeståndspåföljd eller inte, eftersom en klient alltid fritt måste kunna välja advokat. Det arvode som en advokat debiterar skall vara skäligt. Något principiellt hinder mot att avtala om en begränsning av arvodet på sätt som ovan angivits kan inte anses föreligga. Däremot kan det inte anses förenligt med god advokatsed att advokaten erhåller ersättning enligt avtalet efter det att avtalstiden har löpt ut. Även att avtala med en idrottsutövare eller artist om att tvist skall avgöras genom skiljeförfarande anses strida mot god advokatsed om inte omständigheterna i det enskilda fallet talar häremot.